

Titel **En bid af historien vikingetiden 800-1050**

Tema: Vikingetiden

Fag: Historie

Målgruppe: Melletrin og udskoling

Faglige kategorier
(Max. 3)**En historiehumoristisk tv-serie:** TV2 Danmark, 50 min., 2016.**Faglig relevans/kompetenceområder**

Denne tv-serie kan bruges som baggrunds-appetizer til et undervisningsforløb i vikingetiden og historiekanonpunktet *"Jellingstenen"*. På underholdende vis får eleven indblik i vikingetidens kulturhistorie herunder tøj, madlavning og kønsroller.

Forenkede Fælles Mål honoreres i historie under især kompetenceområdet *"Historiebrug"* og *"Kildearbejde"*, da tv-serien undevejs problematiserer, hvad vi ved om vikingetiden, og hvordan den opfattes i nutiden.

Ideer til undervisningen

Læreren kan stille vejledningens fire elevspørgsmål før eller efter visningen, og for at lette lærerens forberedelse rummer vejledningen også svar på elevspørgsmålene. Læreren kan selv flytte spørgsmålene over i andet format, samt omformulere og bruge spørgsmålene mere målstyrende.

1. **Hvilke år strækker vikingetiden sig cirka over, og hvordan ved vi i dag noget om vikingetiden?**
2. **Husk tilbage på, hvad Hella Joof fortæller i starten af udsendelsen om vikingetiden. Hvad kendetegner vikingetiden (f.eks. hvad lavede vikingerne, hvor boede de, osv.)**
3. **Hvordan fik kristendommen sit indtog i Danmark under vikingetiden?.**
4. **Hvordan var kønsrollerne i vikingetiden, og hvad kan vi lære af det i dag?**

Svar på elevspørgsmål:**Ad 1:** 600 e.Kr. – 1050 e.Kr.

Det vi i dag ved om vikingetiden er hovedsageligt fra gæt. Der er ikke mange skriftlige kilder fra perioden, så størstedelen af vores viden om vikingetiden kommer fra mundtlige overleveringer i form af f.eks. sange, sagaer eller viser eller fra arkæologiske fund. For eksempel ved man ikke, om vikingerne har haft horn på deres hjelme, hvilket ellers er et af vikingernes helt særlige kendetegn. Til gengæld har man fundet

ruiner fra bosættelser (stolpehuller) fra vikingetiden, som kan fortælle os noget om deres boliger mm.

Ad 2: Vikingetiden er kendt for dens konger, som f.eks. Gorm den Gamle, Harald Blåtand og Svend Tveskæg. Vikingerne er en samlet betegnelse for skandinaviske folkeslag, der levede i denne 250 år lange periode. De er særligt kendt for at tage på togter, hvor de sejlede ud og plyndrede andre mennesker. Dem, der hovedsageligt blev terroriseret af de barske vikinger, kom fra det vi i dag kender som England og Frankrig. Vikingerne kom dog vidt omkring, hvilket man f.eks. kan se på, at de nåede helt til Nordamerika.

Ad 3: Senere i vikingetiden kom der mange udenlandske handlende til de byer, vikingerne nu havde bosat sig i (det med byer var nemlig nyt). Men for at kunne handle med disse købmænd krævede de, at de hedenske vikinger blev gjort til kristne. Derfor konverterede mange vikinger til kristendommen, da det kunne betyde nye muligheder for handel.

En anden årsag kunne også være i form af giftermål. De fineste vikinger ville kun giftes med andre fine folk, og jo finere man var, desto længere væk skulle man lede efter en partner. Derfor kunne det ske, at en viking giftede sig med en kristen kvinde, hvilket også førte til, at kristendommen spredte sig under vikingetiden.

Ad 4: Kvinderne i vikingetiden bestemte meget, når det kom til hjemmet. Her havde manden ikke meget at skulle have sagt, hvilket er ret overraskende, da disse kønsroller ikke varer ved efter vikingetiden. Kvinden har derfor en ret høj status i perioden mellem 600-1050 e.Kr., og det er et tegn på, at vikingerne på nogle punkter har været ret udviklede. Dette syn på kvinderne er måske en mere moderne tilgang til kønsrollerne, som i høj grad ikke fandtes i middelalderen og mange år frem. Set med nutidens øjne må vi nok erkende, at det er pinligt, at kvindernes rolle i utallige år har været dårligere end mændenes, da man for ca. 1000 år siden havde mere ligestilling mellem kønnene.

Supplerende materialer

- Besøg <https://ucc.dk/cfu/vejledning/kulturfag/historie> for inspiration til yderligere undervisning. Se især historiekanonpunktet "Jellingstenen"
- Tv-serien kan indgå i et tværfagligt samarbejde mellem historie og hjemkundskab. På nedenstående link kan hentes historiske opskrifter på let engelsk <http://cookit.e2bn.org/historycookbook/>